

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van GO! atheneum Ekeren te EKEREN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 40618

Instelling GO! atheneum Ekeren

Directeur Ann CUVELIER

Adres Pastoor De Vosstraat 19 - 2180 EKEREN

Telefoon 03-541.14.28

Fax 03-541.91.73

E-mail directie.kaekeren@antigon.be

Website <http://www.ka-ekeren.be>

Bestuur van de instelling Scholengroep 1 Antwerpen Antigon

Adres Thonetlaan 106_A - 2050 Antwerpen

Scholengemeenschap SGGO nr1 Antwerpen-Wommelgem-Zwijndrecht

Adres Thonetlaan 106_A - 2050 ANTWERPEN

CLB GO! CLB Antwerpen

Adres Berchemstadionstraat 1 - 2600 BERCHEM

Dagen van het opvolgingsbezoek 01-12-2015

Einddatum van het opvolgingsbezoek 01-12-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 01-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jos VERMIJL

Teamleden Marina DROESSAERT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Chemie in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2011/014 en 2014/007)	4
3.2 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2006/048 en 2014/010)	5
3.3 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Humane wetenschappen en Latijn-moderne talen (leerplannen 2005/044, 2006/059)	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 05-11-2012 tot 12-11-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 10-11-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	chemie, fysica	chemie, fysica
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	wiskunde	
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	chemie, fysica	chemie, fysica
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	chemie, fysica	chemie, fysica
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	chemie, fysica	chemie, fysica

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Chemie in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2011/014 en 2014/007)

Voldoet

De school heeft aangetoond dat de tekorten in het aanbod en in de evaluatiepraktijk zijn weggewerkt.

Onderwijsaanbod Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat een aantal leerplandoelstellingen met te weinig diepgang werden aangeboden en dat de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen onvoldoende werden gerealiseerd. Het aanbod was te sterk gericht op uitbreidingsleerstof die niet was opgenomen in het leerplan. Er was nauwelijks aandacht voor de leerplandoelstellingen over wetenschap en samenleving.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting werd vastgesteld dat de tekorten zijn weggewerkt. De leerlingen krijgen vrijwel alle leerplandoelstellingen aangeboden op het verwachte beheersingsniveau. Ze ontwikkelen onderzoeksvaardigheden tijdens een voldoende aantal leerlingenpractica die het onderzoekend leren en het leren onderzoeken bevorderen. De leerlingen leren onderzoeksvragen opstellen en beantwoorden, informatiebronnen raadplegen, metingen op een veilige en verantwoorde manier uitvoeren en besluiten trekken uit hun onderzoek. Er is systematische aandacht voor reflecteren op het eigen werk.

Het vak draagt voldoende bij tot het realiseren van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie. Tijdens de lessen en in het overzichtelijke studiemateriaal van de leerlingen komen ook de doelstellingen over wetenschap en samenleving meer aan bod dan tijdens de doorlichting.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de leerlingenevaluatie onvoldoende was afgestemd op de leerplandoelstellingen. De onderzoeksvaardigheden werden te weinig geëvalueerd. Het gevraagde beheersingsniveau op toetsen en examens oversteeg de verwachtingen van het leerplan, met zwakke leerlingresultaten tot gevolg.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting bleek dat de tekortkomingen zijn weggewerkt. De leerlingenevaluatie is beter afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leraren leveren inspanningen om de vraagstelling op toetsen en examens beter te koppelen aan de handelingswerkwoorden in de doelstellingen. Voor de evaluatie van vaardigheden en vakgebonden attitudes zijn er heldere criteria die door de leerlingen gekend zijn. Er is aandacht voor de evaluatie van zowel het proces als het product. De vraagstelling is afgestemd op het in het leerplan vooropgestelde beheersingsniveau. De leerlingresultaten voldoen.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse
Vorming
Overleg

De vakgroep heeft met grote inzet de tekorten aangepakt. Zowel de schoolleiding als de pedagogische begeleidingsdienst hebben de leraren bij dit proces doelgericht ondersteund.

3.2 Fysica in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Moderne talen wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen 2006/048 en 2014/010)

Voldoet

De school heeft aangetoond dat de tekorten in het aanbod, de evaluatiepraktijk en de uitrusting zijn weggewerkt.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat een aantal leerplandoelstellingen met te weinig diepgang werden aangeboden en dat de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen onvoldoende werden gerealiseerd. Er werd te veel tijd besteed aan uitbreidingsleerstof en aan het klassikaal oplossen van vraagstukken.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting is gebleken dat de tekorten zijn weggewerkt. De leerlingen krijgen vrijwel alle leerplandoelstellingen aangeboden op het verwachte beheersingsniveau. Ze ontwikkelen onderzoeksvaardigheden tijdens een voldoende aantal leerlingenpractica die het onderzoekend leren en het leren onderzoeken bevorderen. De leerlingen leren onderzoeksvragen opstellen en beantwoorden, informatiebronnen raadplegen, metingen op een veilige en verantwoorde manier uitvoeren en besluiten trekken uit hun onderzoek. Er is systematische aandacht voor reflecteren op het eigen werk. Het vak draagt

voldoende bij tot het realiseren van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie.

Tijdens de lessen en in het studiemateriaal van de leerlingen komen ook de doelstellingen over wetenschap en samenleving meer aan bod dan tijdens de doorlichting. De leerlingencursussen worden met veel zorg aangepast aan de inhouden van het nieuwe leerplan.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Tijdens de doorlichting was de uitrusting niet afgestemd op de organisatie van leerlingenpractica. Een aantal toestellen voor demonstratieproeven was defect en de leermiddelen werden te weinig geactualiseerd.

De school heeft veel inspanningen geleverd om de uitrusting af te stemmen op de vereisten van het leerplan. Er werd geïnvesteerd in extra wetenschapslokalen en in leermiddelen om zowel demonstratie- als leerlingenproeven te kunnen uitvoeren. Ook de ICT-middelen werden uitgebreid.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de leerlingenevaluatie onvoldoende was afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling was te kennisgericht en te weinig gericht op onderzoeksvaardigheden en op het probleemoplossend vermogen. De vraagstelling was te weinig gekaderd in levensechte contexten.

Tijdens de opvolgingsdoorlichting bleek dat de tekortkomingen grotendeels zijn weggewerkt. Het afstemmen van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen kreeg de meeste aandacht in het eerste leerjaar, waar het nieuwe leerplan reeds een volledig schooljaar van kracht is. Het koppelen van de vraagstelling aan de handelingswerkwoorden in de doelstellingen vraagt nog extra aandacht. In het tweede leerjaar werden inspanningen geleverd om de vraagstelling meer te koppelen aan de leefwereld van de leerlingen. De contexten zijn echter nog niet altijd even relevant of levensecht. Voor de evaluatie van vaardigheden en vakgebonden attitudes zijn er heldere criteria die door de leerlingen gekend zijn. Er is aandacht voor de evaluatie van zowel het proces als het product. De vraagstelling is afgestemd op het in het leerplan vooropgestelde beheersingsniveau. De leerlingenresultaten voldoen.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Vorming
Overleg

De vakgroep heeft met grote inzet de tekorten aangepakt. Zowel de schoolleiding als de pedagogische begeleidingsdienst hebben de leraren bij dit proces doelgericht ondersteund.

3.3 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Humane wetenschappen en Latijn-moderne talen (leerplannen 2005/044, 2006/059)

Voldoet

De school heeft aangetoond dat de tekorten in het aanbod en in de evaluatiepraktijk zijn weggewerkt. De vakgroep en het beleid volgen de situatie op met ondersteuning van de pedagogische begeleiding.

Onderwijsaanbod Tijdens de vorige doorlichting werd vastgesteld dat in de tweede graad in de studierichting Wetenschappen, zowel in het schooljaar 2011-2012 als in het schooljaar 2010-2011 de leerlingen de verplichte uitbreidingsdoelstellingen rond vectoren (doelen 2.4.1 - 2.4.4) en rijen (doelen 1.5.1, 1.5.2, 1.5.4) niet realiseren in het structuuronderdeel Wetenschappen. Een aantal leerplandoelen krijgt veel meer aandacht ten nadele van bijvoorbeeld de leerplandoelen rond statistiek en ruimtemeetkunde. Bovendien is de realisatie van de meeste vaardigheidsgerichte eindtermen (vooral Et 10 en 11, maar ook Et 1, 2, 3) ontoereikend (leerplan blz. 8-9).
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Humane wetenschappen en Latijn-moderne talen werd nagelaten om naast analyse en stochastiek één verplicht keuzeonderwerp te behandelen (leerplan blz. 10, 11), zowel in het schooljaar 2011-2012 als in het schooljaar 2010-2011. Bovendien is de realisatie van de meeste vaardigheidsgerichte eindtermen (vooral Et 2, 4, 12, maar ook Et 1, 3, 11, 13) ontoereikend (leerplan blz. 5-8).

De verwachtingen in het leerplan rond begeleid zelfstandig leren (bzl) krijgen quasi geen aandacht, noch in de tweede graad, noch in de derde graad.

Uit de opvolging blijkt dat de vakgroep de tekorten heeft weggewerkt op basis van een prioriteitenplan binnen een strakke timing en met interne en externe controle en ondersteuning. De realisatie van het leerplan werd op geregelde tijdstippen in kaart gebracht en bijgestuurd. Er is inhoudelijke aandacht besteed aan de realisatie van de leerplandoelen, de vaardigheidsgerichte eindtermen en de vakattitudes.

Er zijn concrete afspraken gemaakt over wanneer welk leerstofonderdeel zal behandeld worden in functie van de leerstof in de wetenschapslessen. Voor de realisatie van het keuzeonderwerp in de derde graad werden onder meer contacten gelegd met de kunsthumaniora.

Uitrusting De school beantwoordt aan de eisen in de leerplannen rond de materiële
ICT uitrusting om de doelstellingen te realiseren.
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Tijdens de vorige doorlichting werden een aantal knelpunten vastgesteld. De verwachtingen van de directie rond evaluatie worden niet door iedereen opgevolgd. De evaluatie is onvoldoende valide omdat een pakket leerplandoelen niet ondervraagd wordt. Deze situatie zet een vlotte overstap naar een aantal studierichtingen in de derde graad onder druk. Dat in de derde graad in de examenopgaven de oplossingsstrategie meestal expliciet wordt opgenomen heeft zeker een positieve invloed op de resultaten. De evaluatie is echter onvoldoende valide omdat een pakket leerplandoelen (keuzeonderwerp) niet ondervraagd wordt.

Uit de opvolging blijkt dat de evaluatie transparant is en voldoende valide als beoordeling voor het bereiken van de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk bestrijkt alle componenten van het onderwijsaanbod in de verhouding die de leerplannen vooropstellen. De afstemming van de examenvragen op de leerplandoelstellingen werd besproken in de vakgroep. De leraren verwijzen in de modeloplossingen naar de bevraagde leerplandoelen. In de examens wordt een zelfevaluatie door de leerlingen opgenomen. Er zijn verschillende acties om bij verbeteringen via procesfeedback het leerproces bij de leerlingen te ondersteunen.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Tijdens de vorige doorlichting werden een aantal knelpunten vastgesteld. Omwille van het ontbreken van een doordachte lesopbouw trapt men vooral in II, 2 en in de derde graad in de valkuil van de improvisatie. De leerlingen worden onvoldoende uitgedaagd om meer en meer het leerproces zelf in handen te nemen, mede door de ontbrekende aandacht voor bzl. Tot een afstemming van de eindtermen rond 'leren leren' op de nieuwe leerstof komt men nauwelijks of niet. Het onvoldoende beheersen van de eindtermen 'leren leren' rond opvattingen over leren (Et 1, 2) en problemen oplossen (Et 6, 7) zetten een druk op de leerplanrealisatie.

Uit de opvolging blijkt dat de vakgroep de leerbegeleiding zowel preventief als curatief organiseert. De vakgroep heeft leerlijnen opgesteld rond 'begeleid zelfstandig leren', 'wiskundetaal' en 'probleemoplossend denken'. Er zijn verschillende initiatieven om de eindtermen rond 'leren leren' af te stemmen op de algemene leermethodiek via onder meer de leerateliers buiten de lessen en op de nieuwe leerstof in de lessen.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jos VERMIJL de inspecteur-verslaggever	Ann CUVELIER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	